

Daar was 's achtermiddags het Rendevou, ende dat al tot kosten van den Burger' ⁶⁵). Wij zouden natuurlijk uit mededogen met die in dat rampjaar zo geplaagde en diep vernederde heren, kunnen vergeten dat een deel van die burgerklachten, gezien het voortgaand aristocratiseringsproces dat het beleid steeds meer aan het zicht van de burgerij onttrok, maar al te gerechtvaardigd was. Natuurlijk hadden de opstellers van het schuttersrekest zo'n eis dat alle zaken in de volle vroedschap behandeld moesten worden niet uit de lucht gegrepen.

Het is intussen nog de vraag wat er na de wetsverzetting te wachten was. Het moet gezegd worden dat de stadshistorienschrijver die als slotoordeel schreef over 'het rampjaar met zijn lange nasleep van hoge belastingen en slechte regeringsgewoonten' ⁶⁶) daarmee een heel treffend oordeel gaf. Wat er komen ging was erg genoeg. Hoeveel opportunisten waren er in de ambten niet doorgerold, hoeveel hadden zich er niet, zich voordoend als vrome oranjeklanten, genesteld? Klerken zullen nu hun 'rockje omkeeren om bij 't stad huys te blijve; daer is te veel smeers aen vast'. Nu zullen zij 'goet Prins wesen want daer gaet de son op'. Zo schreef men ⁶⁷) in de herfst. Ach, was het maar bij die klerken gebleven. De boekverkoper Borstius werd weldra weesmeester. Na enkele jaren werd hij op fraude in die functie betrapt en gevonnist ⁶⁸). Johan Kievit werd vroedschap en pensionaris, maar zag al gauw beter emplooi bij de admiraliteit. De admiraliteitscolleges, roofnesten par excellence, lokten al sinds jaren hebzuchtige regenten aan, en de admiraliteit van de Maas vormde zeker geen uitzondering. In 1683 maakte een miserabele broodpoët nog een 'klinkdigt' op Kievit: 'Wort wensen waer, dien Kivit vliegt nog vijftig jaer en wort door nijt noch twist geschoten' ⁶⁹). Geen vijftig, maar twee jaar later kwamen bij de admiraliteit de omvangrijke fraudes aan het licht die in 1689, volkomen terecht, tot Kievits val na een hoogst vernederend vonnis ⁷⁰) leidden.

Nog erger was het dat Rotterdam kort na het rampjaar werd opgescheept met de baljuw Nievelt, die zich Van Zuylen van Nijvelt ging noemen, een man die in 1672 door de Fransen uit Lingen was verjaagd en toen overal om een ambt had gebedeld. Op 8 september 1672 schreef hij in een brief over iemand die had beloofd 'sijn uysterste devoirs voor mij te willen aanwenden, dewijle de gehele regering van Holland openkomt, moet ik hoopen dat God de